

Міністерство освіти і науки України

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАКАЗ

26 листопада 2014р.

Суми

№ 988-І

Про запобігання та виявлення
академічного плагіату

Академічний плагіат, тобто використання текстових запозичень, ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело, є явищем, яке несумісне з нормами наукової етики в університетському середовищі. Враховуючи вищенаведене та з метою створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових і науково-методичних працях науково-педагогічних і наукових працівників, докторантів, аспірантів і студентів та у дисертаційних і кваліфікаційних роботах та відповідно до статей 6, 16, 32, 69 Закону України «Про вищу освіту»

НАКАЗУЮ:

1. Вважати одним із пріоритетних завдань колективу дотримання «Кодексу корпоративної культури СумДУ» у частині збереження і захисту інтелектуальної власності університету та учасників наукового і освітнього процесів, поважання авторських прав та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності.
2. Головам спеціалізованих вчених рад СумДУ після прийняття дисертацій до розгляду забезпечувати перевірку текстів та наукових результатів дисертаційних робіт і авторефератів на наявність академічного плагіату. При цьому:
  - вченим секретарям спецрад здійснювати перевірку текстів дисертацій і авторефератів на текстові запозичення;
  - експертним комісіям спецрад з використанням даних, які надані вченими секретарями, вивчати питання про наявність або відсутність у дисертаційних роботах текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело;
  - спеціалізованим вченим радам на своїх засіданнях, у разі виявлення плагіату, приймати рішення про зняття дисертаційних робіт з розгляду або направлення їх на доопрацювання з повторною перевіркою на академічний плагіат.
3. Головним редакторам наукових журналів СумДУ та керівникам структурних підрозділів, які організують і проводять наукові, науково-технічні, науково-методичні конференції та заходи, які до них прирівнюються (далі – конференції), забезпечувати перевірку рукописів статей і тез доповідей, які надходять в редакцію або оргкомітет, на наявність у них ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання. При цьому:
  - відповідальним секретарям наукових журналів та оргкомітетів конференцій здійснювати перевірку текстів рукописів статей і тез доповідей на текстові запозичення;

– редакційним колегіям журналів та організаційним комітетам конференцій на основі аналізу даних, які надані відповідальними секретарями і свідчать про наявність академічного плагіату, та з урахуванням висновків рецензентів направляти роботи на доопрацювання або відхиляти матеріали без права повторного їх подання.

4. Завідувачам кафедр:

– забезпечувати перевірку текстів та результатів кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, текстів навчальних та науково-методичних праць (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій тощо (в тому числі електронні видання), які рекомендуються кафедрою до видання) на наявність у них наукових результатів, які отримані іншими авторами та/або відтворення опублікованих текстів, графічної інформації або інших інтелектуальних продуктів інших авторів без відповідного посилання;

– у витягах із засідань кафедр щодо рекомендацій до видання навчальних та науково-методичних праць передбачити відображення інформації про відсутність у них академічного плагіату;

– у разі виявлення академічного плагіату у навчальних та науково-методичних працях направляти такі роботи на доопрацювання з їх послідуною перевіркою;

– у випадку виявлення академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти при їх розгляді екзаменаційними комісіями, знімати такі роботи із захисту з наданням права повторної атестації здобувача вищої освіти у встановлений чинною нормативною базою термін.

5. Виявлення текстових запозичень у наукових, навчальних і науково-методичних працях науково-педагогічних і наукових працівників, докторантів, аспірантів і студентів та у дисертаційних і кваліфікаційних роботах здобувачів наукових ступенів та вищої освіти здійснювати з використанням відповідних технологій та комп'ютерних програм, які знаходяться у відкритому доступі у мережі Інтернет («Etxt Антиплагиат», «Advego Plagiat», «Shingles Expert» тощо).

6. Першому проректору Карпуші В.Д. та проректору з наукової роботи Чорноусу А.М. у термін до 15 грудня 2014 р. створити експертну групу для вивчення особливостей застосування зазначених у п.5 цього наказу програмних продуктів для перевірки різних видів наукових, навчальних та навчально-методичних робіт.

7. Начальнику ЦНТЕІ Артюхову А.Є. та начальнику ОМУ Юоскаєву В.Б. у термін до 15 січня 2015 р. із врахуванням висновків зазначеної у п.6 цього наказу експертної групи підготувати методичні рекомендації щодо особливостей застосування зазначених у п.5 цього наказу програмних продуктів для перевірки різних видів наукових, навчальних та навчально-методичних робіт.

8. Проректору з науково-педагогічної роботи Любчаку В.О. у термін до 31 січня 2015 р. передбачити розміщення у вільному доступі серед користувачів мережі СумДУ зазначеного у п. 5 та п.6 цього наказу програмного забезпечення та відповідних методичних рекомендацій.

9. З метою створення в університеті атмосфери неприйняття академічного плагіату:

– завідувачу відділу докторантури, аспірантури та доаспірантської підготовки Журбі В.О. щорічно проводити для докторантів і аспірантів першого року підготовки семінар з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату в наукових працях і дисертаційних роботах;

– директору бібліотечно-інформаційного центру Слабко Т.В. передбачити висвітлення питань недопущення академічного плагіату (в тому числі змісту даного наказу) у вступній лекції для студентів першого курсу за темою «Основи інформаційної культури»;

– завідувачам випускових кафедр щорічно забезпечувати ознайомлення студентів випускних курсів з даним наказом в період проходження переддипломних практик.

10. У разі виявлення академічного плагіату у захищених дисертаційних і кваліфікаційних роботах здобувачами наукових ступенів і вищої освіти та опублікованих від імені СумДУ наукових, навчальних та науково-методичних працях першому проректору, проректору з

наукової роботи, директорам інститутів та деканам факультетів вносити відповідно до чинного законодавства та загальнодержавної і внутрішньоуніверситетської нормативної бази пропозиції ректору щодо дисциплінарної відповідальності осіб, які його допустили, у тому числі їх відсторонення від процесів підготовки і атестації наукових кадрів.

11. Контроль за виконанням даного наказу у відповідних структурних підрозділах покласти на директорів інститутів і деканів факультетів, по університету в цілому – на першого проректора Карпушу В.Д. та проректора з наукової роботи Черноуса А.М.

12. Начальнику загального відділу Рибіній О.І. довести наказ у електронному вигляді до директорів інститутів, деканів факультетів, завідувачів кафедр, голів спеціалізованих вчених рад, головних редакторів наукових журналів.

Ректор

А.В.Васильєв